

Consideracions de l'Entesa per Sabadell sobre el Pla integral de Can Puiggener

1. Sobre l'apartat Can Puiggener: context actual al barri

L'apartat recull una diagnosi de la situació, bàsicament a partir de les estadístiques d'ús dels serveis municipals, que defugen una anàlisi més aprofundida.

En qualsevol cas, es constata que en aquests anys s'ha avançat poc, malgrat disposar d'un instrument potent com el Pla de Barris. En aquest sentit, trobem a faltar una relació de les accions implantades en el marc del Pla de barris que tindran continuïtat.

Ens preocupa molt l'impacte de la retirada d'aquests recursos i enfocament integral, per això vam promoure una moció per implantar un Pla d'intervenció comunitària, que va ser aprovada per unanimitat al mes de març. Malauradament els pressupostos 2013, aprovats el 17 de maig, no contempen aquest compromís del ple.

2. Sobre el concepte definit en el Pla de treball

Es presenta un pla "sota el lideratge" del regidor i el coordinador de districte, és a dir, elaborat des d'un despatx, per coordinar actuacions, quan el que caldria seria un treball construït des de baix pels professionals que treballen directament amb els veïns i veïnes, amb una òptica bàsicament social i amb llibertat per implantar noves mesures d'intervenció. Continuar fent el que ja es fa, però més coordinat, no és suficient, cal dissenyar noves accions. En síntesi, cal aplicar programes específics per a aquest barri.

D'altra banda, per intervenir en un territori amb problemes de convivència i risc d'exclusió social, cal treballar paral·lelament en dues línies: la reactiva, que abordi directament els problemes, i la proactiva, que desenvolupi actuacions de prevenció de futurs problemes. Tanmateix, observem que aquest document no contempla la perspectiva proactiva, malgrat tenir constància i referències de propostes fetes per estudis generals o parcials que afecten la zona.

Per últim volem esmentar que el document que se'ns ha presentat no és en cap cas un Pla integral. No tracta tots els aspectes socials, econòmics i

culturals que es donen al barri. No planteja la intervenció en una família, comunitat d'escala o grup des de tots els vessants tècnics per desenvolupar estratègies comunes. En definitiva, es limita a coordinar, per tant, no és un pla integral.

3. Sobre els recursos assignats al pla

El pla no especifica amb quins recursos personals i materials es desenvolupa, és imprescindible que es detalli.

Cal configurar un equip tècnic estable, interdisciplinar, per abordar totes les problemàtiques de manera integral i cooperativa, que com a mínim hauria d'incorporar mestres, treballadors/es socials, educadors/es socials, mediadors/es comunitaris/àries, antropòlegs/ogues o tècnics en mediació intercultural, tècnics d'habitatge, etc.

Malauradament, l'organigrama que es planteja reflecteix una realitat molt diferent, amb càrrecs unipersonals amb objectius diferents i absència de treball cooperatiu.

En aquest sentit, es planteja una figura de coordinador –sense cap equip de treball- aparentment exempt d'experiència en intervenció, planificació i execució de programes socials de participació. És una figura més propera al control polític, que no pas a la perspectiva social.

Pel que fa als recursos econòmics, s'han d'assumir compromisos concrets i fer constar els imports que es destinaran des de cada partida. No és acceptable que el pla estigui subjecte a què els recursos ho permetin, s'ha de dotar pressupostàriament o serà paper mullat.

4. Sobre els àmbits prioritaris d'actuació

1- Habitatge

Hi ha una barreja d'accions que responen a objectius diferents. Caldria definir millor les diferents línies d'acció, diferenciant:

- Accions destinades a garantir el dret a l'habitatge: acompanyament tràmits hipoteques, economia domèstica, potenciar la millora dels habitatges, promoure parc de lloguer, ajuts Serveis socials, etc. En cas de risc de desnonament, acompanyament i intermediació, oferiment d'alternatives. Caldria definir amb quines accions es complirà l'objectiu de "minimitzar la pèrdua d'habitatge", si

s'aplicaran mesures contra els bancs i amb quin parc d'habitatges socials es compta.

- Accions destinades a eliminar la conflictivitat en determinades ocupacions que generen conductes inadequades: mesures legals, actuacions de mediació, suport a les comunitats de veïns, reforç del rol dels educadors socials, actuacions contra les entitats propietàries de pisos que són moroses a les comunitats.

2 - Atenció preferent a la població infantil i juvenil

L'objectiu no pot ser coordinar els recursos ja existents, cal anar molt més enllà i definir accions concretes per socialitzar aquest col·lectiu i empoderar-lo.

Propostes a afegir:

- Implementar el concepte de Comunitat d'aprenentatge amb la implicació activa de les Escoles, Escola d'adults, Centre de tarda i entitats del barri.
- Incorporar l'enfocament intercultural a nivell de proposta educativa formal i informal
- Reforçar els programes d'activitats de la Biblioteca i Centre cívic i potenciar la participació del màxim nombre de nens i joves i adults.
- Dissenyar un programa d'activitats que permetin la socialització de tots els infants a través de l'activitat esportiva. Diversificar els esports i vetllar perquè hi participin tant nens com nenes.
- Crear un programa d'educació musical al Centre cívic.
- Definir un pla d'alfabetització digital i activitats d'internet per a joves i adults
- Potenciar que infants sense recursos tinguin accés a l'escola bressol amb subvenció com a eina de socialització.
- Programa anti-rumors i accions d'autoestima del barri. Un objectiu que es troba a faltar és evitar la marxa de molts nens i nenes a escoles de fora del barri, així com de la gent jove quan es casa o independitza de la família, afavorint així l'envelliment de la població i segregació del barri.

- Absentisme: cal fer accions noves, les que fa anys que es fan han fracassat.
- Tarifació social: fer-ne seguiment per veure si dona una resposta adequada a les necessitats del barri.
- Educador social/: reforçar aquesta figura com a enllaç entre família i escola. Potenciar el treball d'anàlisi de casos amb altres professionals de Serveis socials.
- Reforçar els programes de promoció de la salut amb activitats de prevenció d'addiccions i d'educació sexual.
- Detectar possibles casos de desnutrició infantil i aplicar mesures coordinades amb les escoles.
- Potenciar la participació dels infants i joves en activitats organitzades per entitats de lleure.

3 – Percepció d'inseguretat i incivisme

Considerem que no es tracta de potenciar el vessant comunitari de la Policia municipal, sinó d'implementar una veritable policia comunitària. Això implica estabilitat dels efectius (els veïns han de poder conèixer els agents), patrullatge a peu, contacte diari amb comerços i entitats, etc.

D'altra banda, s'haurien d'aplicar mesures complementàries, com ara la mediació comunitària i intercultural per desactivar conflictes, i garantir el bon funcionament del servei de neteja i recollida de residus.

4 – Participació i col·laboració ciutadanes

Considerem que "Posar en valor la presència municipal al barri" no és un objectiu, els serveis públics són instruments per aplicar polítiques i garantir els drets de la ciutadania. En tot cas, l'objectiu hauria de ser què es coneguessin i s'utilitzessin els serveis.

L'objectiu principal d'aquesta línia d'acció (i de tot el pla) hauria de ser avançar cap a la cohesió social, un concepte que no apareix ni una sola vegada en el document.

A més, no es planteja una participació real dels diferents actors socials, que queden relegats a mers observadors del que fa l'administració. No es contempen espais de presa de decisió sobre les accions que afecten al seu

territori. La participació no consisteix en fer moltes reunions o crear molts fòrums, sinó de construir espais de creixement comunitari amb poder de decisió.

Algunes possibles accions a afegir serien:

- Iniciar un procés comunitari intercultural a llarg termini liderat per un equip de 2-3 professionals que treballin al territori, donant prioritats a què alguna d'aquestes persones pertanyi als grups ètnics més representats al barri.
- Potenciar el coneixement de les entitats i col·lectius i el treball conjunt
- Programa de formació de les entitats, professionals i diferents agents en interculturalitat
- Fomentar la creació de noves entitats
- Treballar l'autoestima del barri a partir de recuperar la memòria històrica i visibilitzar la diversitat cultural de forma positiva, generant espais de relacions interculturals, intercanvis lingüístics, etc.
- Incidir en la qualitat de vida al barri: ampliar la xarxa i freqüència d'autobús per facilitar la relació amb la resta de la ciutat i especialment amb els serveis; millora i manteniment de l'espai públic, etc.
- Potenciar i posar en valor el comerç de proximitat i incorporar el comerç estranger en una única associació de comerciants del barri.
- Ampliar els horaris i activitats del Centre cívic i la Biblioteca, generar activitat i oportunitats
- Accions que afavoreixin el coneixement intergeneracional i intercultural
- Incorporar de manera transversal un projecte de lluita contra la discriminació per motius culturals o d'origen, que inclogui el projecte anti-rumors
- Activitats orientades a la integració social i laboral de col·lectius de dones específics: immigrants, joves d'ètnia gitana, etc
- Implementar una Xarxa d'intercanvi
- Aprofitar els recursos del rodal i l'entorn del Ripoll: crear un hort comunitari, organitzar activitats de lleure o esport a l'entorn, etc.

5 – Optimitzar els recursos públics

Aquesta línia confirma que el pla només pretén coordinar recursos i serveis, lluny de cap plantejament d'intervenció integral. Una coordinació que entenem que ja hauria de funcionar des del propi pla de barris.

En aquest sentit, la relació de serveis municipals al barri no és res més que un llistat del catàleg de serveis municipals sense cap valor afegit.

Altres línies d'acció

Trobem a faltar altres línies que no es recullen en les 5 anteriors:

- Accions per actuar **contra la pobresa** en aspectes no vinculats a la pèrdua d'habitatge: ajuts d'emergència, rebost solidari, menjadors escolars... La pèrdua o manca d'habitatge genera una problemàtica social molt greu, però també hi ha persones que disposen d'habitatge i viuen en el llindar de la pobresa.
- Accions de treball en temes **d'immigració**: malgrat el percentatge de persones procedents de processos migratoris s'identifica a la diagnosi com un tret diferencial de Can Puiggener, sorprenentment aquesta realitat no inspira una línia d'acció específica. En aquest sentit hi hauria algunes de les propostes que ja hem esmentat anteriorment sobre interculturalitat i lluita contra les discriminacions.

5. Conclusió

El document presentat ha resultat molt decebedor. Ni es tracta d'un pla integral, ni planteja un treball d'intervenció comunitària, ni defineix recursos materials i personals per a la intervenció social.

Genera unes expectatives que immediatament queden frustrades perquè no s'ha concebut amb l'objectiu de treballar per la cohesió social, sinó únicament per donar una resposta superficial a una realitat molt complexa.

Per aquest motiu, si no es refà per complet partint d'un plantejament social, no tindrà cap efecte beneficiós sobre les problemàtiques detectades al territori.

Entesa per Sabadell

Sabadell, 30 de maig de 2013